

Ikt. sz.: EUB-41/18-3/2020.

EUB-11/2020. sz. ülés
(EUB-47/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Európai ügyek bizottságának**
2020. szeptember 21-én, hétfőn, 11 óra 04 perckor
az Országház Apponyi Albert gróf termében (főemelet 58.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Tájékoztató a német EU-elnökség programjáról és prioritásairól</i>	5
<i>Az elnök felvezetője</i>	5
<i>Johannes Haindl tájékoztatója</i>	6
<i>Dr. Ökrös Oszkár tájékoztatója</i>	9
<i>Kérdések, vélemények</i>	12
<i>Johannes Haindl válasza</i>	18
<i>Dr. Ökrös Oszkár válasza</i>	20
<i>Az ülés berekesztése</i>	22

Napirendi javaslat

Tájékoztató a német EU-elnökség programjáról és prioritásairól

Előterjesztő:

Johannes Haindl, Németország nagykövete

Dr. Ökrös Oszkár, az Igazságügyi Minisztérium helyettes államtitkára

Az ülés résztvevői**A bizottság részéről****Megjelent**

Elnököl: Dr. Hörcsik Richárd (Fidesz), a bizottság elnöke
Tessely Zoltán (Fidesz), a bizottság alelnöke
Balczó Zoltán (Jobbik), a bizottság alelnöke

Csöbör Katalin (Fidesz)
Dr. Tiba István (Fidesz)
Dr. Tilki Attila (Fidesz)
Juhász Hajnalka (KDNP)
Bana Tibor (független)
Dr. Szél Bernadett (független)

Helyettesítési megbízást adott

Tessely Zoltán (Fidesz) megérkezéséig dr. Hörcsik Richárdnak (Fidesz)
Riz Gábor (Fidesz) Csöbör Katalinnak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Juhász László főosztályvezető-helyettes

Meghívottak**Hozzászólók**

Johannes Haindl, Németország Budapestre akkreditált nagykövete
Dr. Ökrös Oszkár helyettes államtitkár (Igazságügyi Minisztérium)
Hidvéghi Balázs európai parlamenti képviselő
Győri Enikő európai parlamenti képviselő

Megjelent

Gál Kinga európai parlamenti képviselő
Szájer József európai parlamenti képviselő

(Az ülés kezdetének időpontja: 11 óra 04 perc.)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

DR. HÖRCSIK RICHÁRD (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok, hölgyeim és uraim! Az Országgyűlés Európai ügyek bizottságának ülését megnyitom.

Köszöntöm képviselőtársaimat. Köszöntöm a napirendi pont előadóit, és köszöntöm a szakértőket. A mai napi első teendőnk a határozatképeség megállapítása. Az aláírt jelenléti ív alapján megállapítom, hogy bizottságunk határozatképes.

A második teendőnk a napirendi pont megállapítása. Képviselőtársaim a törvényi előírásnak megfelelően múlt hétvégén megkapták a napirendi ponti javaslatomat, amelyik tájékoztató a német EU-elnökség programjáról és prioritásairól. A napirendi pont előterjesztője Johannes Haindl, Németország nagykövete, akit ezúton is tisztelettel köszöntök és Ökrös Oszkár, az Igazságügyi Minisztérium helyettes államtitkára, akit szintén köszöntök. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy a napirendi ponttal kapcsolatban van-e valakinek kérdése, véleménye. *(Senki sem jelentkezik.)* Nem látok ilyet.

Szavazásra teszem fel, hogy ki az, aki támogatja a napirendi pontok megtárgyalását. *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. A jegyzőkönyv számára is megállapítom, hogy bizottságunk egyhangúlag elfogadta a napirendet.

Tisztelt Bizottság! A mai bizottsági ülésre vonatkozóan előzetesen és írásban jelezte távolmaradását Tessely Zoltán alelnök úr.

Tájékoztató a német EU-elnökség programjáról és prioritásairól

Az elnök felvezetője

(A napirendi pont tárgyalása folyamatos magyar-német szinkrontolmácsolás mellett zajlik.) Tehát a mai napi egyetlen napirendi pontunk: tájékoztató a német EU-elnökség programjáról és prioritásairól. Mint említettem, két előterjesztőnk van bizottságunk szokásjogának megfelelően: Johannes Haindl, Németország nagykövete és Ökrös Oszkár helyettes államtitkár úr.

Tisztelt Bizottság! Éppen egy hete került sor a COSAC elnöki találkozóra, sajnos nem személyesen, hanem videokonferencia formájában. Közeleg a német újraegyesítés 30 éves évfordulója, ami az akkori Közös Piac kapcsán 12 tagország első keleti bővítéseként is értékelhető. A folyamat korántsem befejezett. Elég a Nyugat-Balkán országaira tekinteni a tagságra vonatkozóan.

Úgy vélem, a német elnökség egy nagyon nehéz pillanatban kezdődött júliusban, hiszen a koronavírus-járvány és a gazdasági visszaesés az EU létének legnagyobb kihívását jelentették, amelyek leginkább, én úgy is szoktam mondani, hogy a nagy gazdasági világválsághoz hasonlíthatók. Szeretném megköszönni Haindl nagykövet úrnak, hogy eljött, és beszámol a német elnökség prioritásairól és a programjáról. Köszöntöm Ökrös államtitkár urat is.

Elsőként nagykövet úrnak adom meg a szót, és utána következik majd az államtitkár úr. Ezután a képviselők kérdéseket tehetnek fel, kommenteket mondhatnak. Összegyűjtjük ezeket, majd visszaadom ismét a szót nagykövet úrnak, illetve helyettes államtitkár úrnak. Nem a járvány miatt beszélek lassabban, hanem mert német tolmácsolás folyik, úgyhogy nagykövet úr németül fogja előadni a mondandóját. Ezért kérem képviselőtársaimat, hogy ha kérdést tesznek fel, akkor a tolmácsolás miatt egy kicsit lassabban tegyék ezt, hogy teljesen flottul tudja a tolmács

elvégezni a munkáját. Hölgyeim és Uraim! Akkor kérem nagykövet urat, hogy röviden számoljon be a német EU-elnökség programjáról és a prioritásokról. Tessék parancsolni, nagykövet úr!

Johannes Haindl tájékoztatója

JOHANNES HAINDL, Németország Budapestre akkreditált nagykövete: Szívből köszönöm. Mélyen Tisztelt Elnök Úr! Mélyen Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Képviselő Hölgyek és Urak! Tisztelt Helyettes Államtitkár Úr! Köszönöm szépen a meghívásukat, és köszönöm azt, hogy szólhatok önök előtt, és kitekintést nyújthatok elnökségünk prioritásairól.

Mindenekelőtt elnézésüket kérem azért, hogy nem magyarul szólok önökhöz. Fáradozom azon, hogy elsajátítsam a nyelvüket, viszont sajnálatos módon ezzel még nem jutottam messzire. Nagyon örülök annak, hogy Magyarországon dolgozhatok nagykövetként, ez egy nagyon szép és fontos lekerekítése a pályafutásomnak. Prágában és Bécsben voltam hasonló beosztásban, és örülök annak, hogy életem során első alkalommal láthatom ilyen privilegizált módon belülről is az országházukat. Mielőtt belevágnék, engedjék meg, hogy köszönetet mondjak a horvát soros elnökségnek azért, hogy 2020. első félévében, egy nagyon nehéz időszakban dolgozott, egyúttal pedig örömmel dolgozunk együtt Portugáliával és Szlovéniával, a trióban velünk dolgozó partnerekkel.

A Covid-19 világjárvány alapvetően megváltoztatta azt, hogy hogyan látjuk a Tanács elnökségét. Mivel a vírus nem ismer határokat, a világjárvány egy olyan kihívás, amelyet csak akkor tudunk sikeresen leküzdeni, ha az Európai Unión belül és nemzetközi szinten is pragmatikusan és az együttműködés szellemében dolgozunk egymással. Egyúttal pedig az Európai Unió egyéb sokrétű kihívással szembesül, amelyeket csak együttesen és egységesen küzdhet le. A brexit, Kína egyre erősödő befolyása, a részben sok éve zajló konfliktusok a szomszédságunkban, a klímaváltozás, ezek is ehhez tartoznak, csak hogy néhányat említsek.

Orbán miniszterelnök nemrégiben egy konferencián Szlovéniában, Bledben arra panaszkodott, hogy mi, az Európai Unió már nem határozza a játékszabályokat, és ezt arra vezette vissza, hogy gyengék vagyunk a közös politikákban. Az elnökség során erre szeretnénk építeni. Arról szeretnénk gondoskodni, hogy erősebben és jobban felkészülten kerüljön ki az Európai Unió a válságból, mint ahogy belekerült. Mindenekelőtt azt akarjuk, hogy az Európai Unió befolyásos külpolitikai szereplőként erősödjön a világ színterén, a jelmondatunkkal megfogalmazva, hogy együtt tegyük ismét erőssé Európát.

A Tanács német elnökségével szemben komoly várakozásokat támasztottak. Becsvágyó célokat követünk, viszont a valóság talaján kell járnunk abban a tekintetben, hogy a hat hónap végére, amiből közel három már el is múlt, mit tudunk elérni. Engedjék meg, hogy felvázoljam a prioritásokat. Elnökségünk keretében azt akarjuk, hogy az Európai Unión belül összehangoljuk és folytassuk az összehangolt intézkedéseket a Covid-19 világjárvány leküzdésére. Szeretnénk a leginkább sürgető aktákat lezárni, elsősorban a gazdasági újjáépítésre gondolok. Az Európai Tanács júniusi többéves pénzügyi keretre és az újjáépítési keretre vonatkozó döntéseivel az Európai Unió cselekvőképességéről tett tanúbizonyságot, és egy nagyon fontos jelzést adott a szolidaritásról. Magyarország az egyik fő haszonélvezője a középtávú pénzügyi keretnek, éppen ezért támaszkodunk az önök támogatására az Európai Parlamentben zajló tárgyalások keretében, hogy ezeket a területeket lezárhassuk és az égetően szükséges forrásokat 2021-ben fel is tudjuk használni.

Véleményünk szerint fontos az, hogy a bevált csomagmegoldást megőrizzük, és ne lépünk vissza a már elhatározottakhoz képest. Másodsorban feladatunknak

tekintjük azt, hogy le kell zárni a tárgyalásokat a Nagy-Britanniához fűződő jövőbeni kapcsolatokról. Itt azt akarjuk és rá is szorulunk arra, hogy nagyon fontos, a jövőben meghatározó témákat lezárjunk. Ilyen a digitalizáció, a gazdasági átalakulás, az Európán belüli szolidaritás, illetve a biztonság, a menekültügyi és migrációs politika fejlesztése, a jogállamiság biztosítása, mint az Európai Unió alapvető eleme, a szomszédságunk stabilizálása, a partnerségünk elmélyítése Afrikával, és az, hogy egyre zártabban lépjen fel az Európai Unió a Kínához fűződő viszonyban.

Engedjék meg, hogy egy kicsit részletesebben is ismertessem ezeket, az első témakörben, a Covid-19 válságkezelés, illetőleg újjáépítés körében. Elsődleges feladatunk az, hogy a közvetlen válságkezeléshez kapcsolódó erőfeszítéseinket, a vírus visszaszorítását erősítsük. A legújabb fertőzési adatok tükrében ez kiemelten fontos és szükséges. A belső piac működőképességét fenn kell tartani, ehhez egyeztetett eljárás szükséges, tekintettel arra is, hogy a schengeni térségen belüli korlátozásokat kell alkalmazni, amelyeket, reméljük, minél hamarabb megszüntetnek. Arra törekszünk, hogy egy inkluzív növekedési stratégiát valósítsunk meg, Európa ismételt fellendülése járjon egyúttal a szociális összetartozás fejlesztésével is azzal az átmenettel, amely egy fenntartható gazdaság felé mutat. Végeredményben pedig a megtanult, elsajátított tudás tükrében a jövőbeni kihívásokra vonatkozó válságkezelési ismereteinket szeretnénk erősíteni, ezen belül az európai szolidaritást a kulcsfontosságú területeken alapvetően.

A Nagy-Britanniához fűződő jövőbeni kapcsolatokra vonatkozó tárgyalások tekintetében a legújabb fejlemények tükrében nagyon röviden nyilatkozhatok. A célunk változatlanul az, hogy átfogó és nagyra törő megállapodást kössünk, amely szabad kereskedelmi megállapodásra építkezik méltányos feltételekkel. Természetesen minden kimeneti forgatókönyvre fel kell készülni, beleértve a no deal esetét és a szükséghelyzeti tervekről is el kell gondolkodnunk.

A harmadik témakör a digitális átalakulás, illetve az ökológiai transzformáció. A klímaváltozás és a digitális transzformáció változatlanul központi témája a közös jövőnknek. Mind a két témakör a válság révén minden eddiginél aktuálisabb lett. A koronavírus-világjárvány tompítására vonatkozó intézkedéseket a zöld újjáépítés keretében illik összekapcsolni, hogy így a válságot eséllyé alakítsuk át. Ide tartozik az európai klímavédelmi törvény véglegesítése és a nemzetközi hozzájárulások emelése a párizsi klímaegyezmény megvalósításához. Ezzel kapcsolatban az uniós bizottság elnök asszonya, Von der Leyen asszony is nyilatkozott az Európai Unió állapotára vonatkozó éwertékelő beszédében. Az Agenda 2030 keretében síkraszállunk a fenntarthatósági célok mellett. Éppen a korlátozások időszakában nyilvánvalóvá vált, hogy mennyire fontos a digitális és műszaki-technikai megalapozottságunk. Éppen ezért egy terhelésálló adatinfrastruktúra mellett szeretnénk síkraszállni.

A következő témánk az európai szolidaritás, illetve a társadalmon belüli összetartás. A Covid-19 világjárvány nagy társadalmi törésvonalakat tár fel. Ez erős, összehangolt és szolidáris választ igényel az Európai Unió részéről. Ezzel kapcsolatban az Európai Unió egyik pillérének, a szociális jogok megvalósításának kiemelt jelentősége van. A címszavak ezzel kapcsolatban többek között az európai keret a minimálbérekre, az alapvető szociális biztonsági rendszerek, illetve az európai munkanélküliség elleni biztosítás. Ezen túlmenően síkraszállunk a férfiak és nők egyenjogúságáért. Politikailag arra helyezük a fő hangsúlyt, hogy ugyanazt a bért fizessék ugyanazért a munkáért, hogy erősítsük a nőket, a nők szerepét a vezető beosztásban, illetve a nemek sajátosságainak megfelelő figyelembevételét.

A következő témánk erősen vitatott, ez a menekültügyi és migrációs politika, amit a moriai tábor eseményei révén kiemelten középpontba emeltek. A jelenlegi

migrációs politikai kihívások azt bizonyítják, hogy mennyire sürgetően szükséges egy új erős európai migrációs és menekültügyi politika. Az Európai Unió belüli dimenzió keretében, az európai menekültügyi rendszer létrehozásában a feladat az, hogy a terheket méltányosan osszuk el és egyúttal az, hogy a szolidaritást is tudjuk biztosítani. Unión kívüli dimenzióban a származó- és tranzitországokkal szeretnénk és kell is kialakítani együttműködést.

A következő prioritás a jogállamiság, mint az Európai Unió alappillére, ezt átfogóan szeretnénk az alapvető értékek és mindenekelőtt a közös konstruktív jogállamisági hozzáállás fejlesztése mellett. Ezek az alapelvek azok, amelyek egyesítik az Európai Uniót és az erről folyó vitát nem szeretnénk ellentétekbe sarkítani, hanem éppen ellenkezőleg, szeretnénk erősíteni azt a közös megértést, ami az Európai Unió alapvető értékeiről fennáll. Ezt a célt egy új megelőző jellegű mechanizmussal tervezzük megvalósítani, amely a jelenlegi eszköztáron túlmenően egy nyílt és konstruktív párbeszédet tesz lehetővé egyenrangú felek között. Éppen ezért azt tervezzük, hogy elnökségünk keretében átfogóan egyeztetjük a Tanácson belül a Bizottság új éves jogállamisági beszámolóinak alapján. A többéves pénzügyi keretről folyó tárgyalások keretében az uniós források biztosítását a jogállamiság betartásához kötötték. A következő lépésben ezt a kötöttséget kell konkretizálni, és természetesen más eszközök is továbbra érvényben maradnak a jogállamiság megóvása érdekében.

A következő prioritás a szomszédságunk stabilizálása és a partnerségünk stabilizálása Afrikával és Kínával. Az első feladat az, hogy mindenekelőtt a közvetlen szomszédoknak nyújtsunk konkrét, kézzelfogható támogatást a koronavírus-világjárvány leküzdéséhez. Elnökségünk alatt ezen kívül amellettszállunk síkra, hogy a bővítés keretében a tárgyalási kereteket rögzítsük, és hogy az első csatlakozási tárgyalásokat elindítsuk Észak-Macedóniával, és amennyiben lehetséges, Albániával, amennyiben az ehhez szükséges feltételek teljesültek.

Emellett az Európai Unió Afrikával ápolts partnerségét szeretnénk erősíteni. Bízunk abban, hogy a tervezett AU-, Afrikai Unió-csúcs a tervek szerint októberben megrendezésre kerülhet. Ez a csúcs ne korlátozza a tevékenységét a pandémia, a világjárvány okozta fejleményekre, hanem fedje le a teljes partnerségi együttműködésünket Afrikával. Ezen túlmenően azt akarjuk, hogy az Európai Unió befolyásos külpolitikai szereplő legyen világviszonylatban. Mindenekelőtt azt szeretnénk elmélyíteni, hogy az Európai Unió tagállamai egységesen lépjenek fel Kína felé. Ez pedig végeredményben rávezet bennünket arra a témára és prioritásra, amely az Európai Unió cselekvőképességét illeti világviszonylatban. *(Szájner József megérkezik a bizottság ülésére.)*

A külügyi főképviseelő támogatására az Európai Unió szempontjából alapvető jelentőségű válsághelyzetek megoldására kiemelt figyelmet szentelünk, és támogatjuk az Európai Unió erőteljes szerepvállalását. Ide tartozik a tevékeny munkánk a közös kül- és biztonságpolitika fontos ügyében, például Száhel, Irán, természetesen a nukleáris megállapodás tekintetében, illetve Szíria és a közel-keleti békefolyamat.

Ezen túlmenően elnökségünk alatt egy állapotfelmérést készítünk az Oroszországhoz fűződő viszonyt meghatározó öt alapelv állásáról. Emellett Latin-Amerikával is szeretnénk elmélyíteni a párbeszédet. Végezetül pedig azt szeretnénk, hogy strukturálisan erősítsük az Európai Unió lehetőségeit és eszköztárát, hogy a külpolitikában is cselekvőképesebb legyen az Európai Unió. Hogy Orbán Viktor miniszterelnök úr szavaival éljek, hogy Európa egy igazi game changer lehessen. És hogy emellett a transzatlanti kapcsolatainkat nem szabad elhanyagolnunk, ez magától értetődő.

Mint minden elnökség során, nálunk is lesz egy kulturális program, amelynek középpontjába az Európai Unió teljes területe és valamennyi elve kerül, mint Olafur Eliasson dán-izlandi művész projektje. A művész és a fiatal európai hölgyek és urak közötti együttműködés egy hangot kíván adni az európai nyilvánosság előtt, hogy felvázolják a jövőről alkotott képüket a döntéshozók felé.

Köszönöm szépen a figyelmüket, és elnézésüket kérem azért, hogy valószínűleg egy kicsit érthetetlen volt a kiejtésem, mivel maszkot kell viselnem, de sajnós ilyenek a viszonyok. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen nagykövet úrnak a kiváló beszámolóját. Most meghallgatjuk a kormány álláspontját. Kérem államtitkár urat, röviden tegye meg beszámolóját. Tessék parancsolni!

Dr. Ökrös Oszkár tájékoztatója

DR. ÖKRÖS OSZKÁR helyettes államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm szépen. Nagykövet úr alaposan és precízen ismertette a német Tanács és soros elnökség célkitűzéseit az egyes szakpolitikai területek kapcsán, úgyhogy ha elnök úr és a tisztelt bizottság megengedi, akkor én csak röviden a nagy szakpolitikai főbb csapásirányok mentén vázolnám a magyar álláspontot, és aztán később, ha jól ismerem az eljárásrendet, akkor a kérdések keretében - erről való érdeklődés esetén - úgylis lesz lehetőség bővebben kifejtetni valamelyik pontot.

Először engedjék meg, hogy megjegyezzük, hogy a magyar kormány kifejezetten üdvözölte a német soros elnökség hivatalba lépését. Általában az elmúlt öt évben minden tanácsi elnökség kapcsán elmondjuk, hogy kivételesen nehéz helyzetben veszi át a stafétát az elődjétől, és eddig még soha nem látott problémákkal kell hogy szembenézzon az elnöksége során, azonban ezt megint el kell mondanunk. Valóban, a német elnökség történelmi szempontból is egy kivételesen problematikus időszakban veszi át a Tanács irányítását, ugyanakkor ezt 13. alkalommal teszi meg, úgyhogy kivételes tapasztalattal rendelkezik az Unióban zajló munka irányítása tekintetében. És kifejezetten szeretnénk üdvözölni a nagykövet úr által is elmondottak, illetve a német kormány által a programban hivatalosan lefektetettek mentén azokat az alapelveket, amelyek a szerződésben lefektetett hatáskörmegosztás és alapelvek maradéktalan betartására vonatkoznak, illetve, amelyek az Unió egységét és a tagállamok egymás közötti, illetve a tagállamok és az uniós intézmények közötti megosztottságon való felülemelkedést célozzák.

A német elnökség - és általában a második félévi elnökségekkel kapcsolatban abban a szerencsés helyzetben szoktunk lenni, hogy általában szeptemberben vesszük végig a programot, amikor már némi eredményről is be tudunk számolni - két fontos területen máris letette a névjegyét. Az egyik a járványhelyzet ellenére a Tanács napi működésének fenntartásával függ össze. A német elnökség eddig a munkamódszereket - a szükséges alapelveket fenntartva - megfelelően szabta a vírus okozta kényszerhelyzethez. A másik pedig, amire pedig nagykövet úr szintén utalt már, az az Unió 2021-2027 közötti többéves pénzügyi kerete, illetve a „Következő Nemzedék” EU helyreállítási csomag körül az állam- és kormányfők által júliusban kialakított konszenzus volt, amely nagyon nagy részben köszönhető Németország közvetítő munkájának is. Úgyhogy általánosságban, mielőtt az egyes területekről még néhány szót szólnék, szeretném elmondani, hogy maximálisan egyetértünk a német elnökség célkitűzésével, egy valóban versenyképes, zöld, digitális, megfelelő gazdaságstratégiai autonómiával bíró és gazdaságilag növekvő, illetve ahogy Hörcsik elnök úr utalt a nyugat-balkáni bővítés fontosságára, földrajzi értelemben is növekvő Európai Unió kialakításával.

A többéves pénzügyi keretről, illetve a júliusi állam- és kormányfői csúcstalálkozóról már külön beszámoló keretében volt alkalma a kormánynak tájékoztatni a tisztelt bizottságot, úgyhogy ezzel kapcsolatban nem is rabolnám tovább az időt. Természetesen, ha erre irányuló kérdés van, akkor állunk rendelkezésre.

Azt el kell mondani azonban, hogy az állam- és kormányfők között született konszenzussal, legalábbis eljárási szempontból, még nincs vége a történetnek, hiszen az Európai Parlamenttel kompromisszumra kell jutni számos fontos kérdésben. Ugyanakkor mi a magunk részéről természetesen reméljük, hogy a júliusi kompromisszum tartalmilag azonban a végét és a végállapotot jelöli majd ebben a kérdésben. A német elnökség heroikus küzdelmet folytat - az európai parlamenti képviselők jelenlétére tekintettel csak óvatosan kritizált - a közvetlenül választott uniós testület konszenzusokon bőven túlmutató elvárásainak kezelése érdekében, úgyhogy folynak a háromoldalú tárgyalások, és az Európai Parlamenten túl a nemzeti parlamenteknek is lesz szerepe, ahogy erről már korábban volt szó, az úgynevezett sajátforrás-határozat elfogadásában a magyar Országgyűlésnek is lesz ratifikációs feladata. Ennek január 1-jéig meg kell történnie ahhoz, hogy a helyreállítási csomag alapjául szolgáló hiteleket az Európai Bizottság lehívhasa.

A migrációs és menekültügyi paktum, amelyet nagykövet úr említett, a következő napokban a tervek szerint nyilvánosságra fog kerülni, és akkor minden tagállam és minden érintett pontosan véleményt fog tudni róla alkotni. Itt a német elnökség által meghatározott alapelvek, illetve az Ursula von der Leyen elnök asszony által elmondottak - múlt héten szerdán tartotta elnök asszony az Európai Unió helyzetéről a nagyszabású beszédét -, amellyel párhuzamosan a Bizottság közzétette az úgynevezett szándéknyilatkozatát is, amely az elkövetkezendő egy évben bemutatandó javaslatok főbb vonalait vázolja, és itt szeretném hangsúlyozni a vázolja szót, mivel ezek adott esetben egyelőre témamegjelölések, címszavak, és a legtöbb kérdésben a konkrét javaslatot, legyen az jogalkotási vagy egyéb, még a jövőben várjuk.

A migrációra visszatérve, a tengeren bajba jutottak kimentése, a menedékkérők helyzetének javítása vagy a származási és tranzitországokkal való együttműködés, amelyet nagykövet úr az imént szintén külön is hangsúlyozott, természetesen az elmúlt öt év folyamatai során lassan konszenzust élvező kérdések. Azt pedig a kormány részéről többször, több fórumon világossá tettük, hogy a közös uniós megoldásnak, amely az elmúlt öt évben folyamatosan váratott magára, a közös megoldásnak tehát a kötelező relokáció semmilyen módon nem lehet része korábban már számtalan oldalról ismertetett okból. A szolidaritás kérdése, amelyre nagykövet úr szintén hangsúlyosan utalt, amint ezt többször elmondtuk, többféle formát ölthet. Nevezhetjük ezt többdimenziós vagy rugalmas szolidaritásnak, de a lényeg az, hogy a pénz, az eszköz, az infrastruktúra vagy a humán erőforrásbeli támogatás is a szolidaritás megnyilvánulási formája. Szintén volt szó a Lesbosz szigeti Moria befogadóállomáson kitört tűzvészről, amely sajnálatos módon ismét előtérbe tolta a migrációs és menekültügyi uniós szabályok, illetve ennek közös európai kezelésének kérdését. Itt szeretném elmondani, hogy a magyar kormány maga is Magyarország nevében is felajánlást tett Görögország számára a tűzvész nyomán, illetve a V4-partnereinkkel is felvettük a kapcsolatot, hogy további közös felajánlásokról kössünk megállapodást. Mint azt talán bizonyára önök is tudják, szeptember 11-én Lublinban találkoztak a V4 állam- és kormányfői, ahol már egy első körben, talán a tagállami csoportok közül elsőként támogatásukról biztosították Görögországot és konkrét segítséget is ajánlottak.

A külső határok védelme természetesen továbbra is a magyar migrációpolitika sarokpontja, amiben, úgy érezzük, lassan egyetértés kezd kialakulni, illetve hogy volt

már róla szó és e tekintetben mind a német elnökségi programban, mind a Von der Leyen elnök asszony által elmondottakban bizakodásra ad okot a származási és tranzitországokkal való szoros és a jelszavakon túlmutató módon konkrét elemeket tartalmazó együttműködés célkitűzése.

Ha megengedik, röviden szólnék a belső piac- és iparpolitika, illetve a digitalizáció említett témái kapcsán, már csak annál is inkább, mert ezen a héten, csütörtökön és pénteken Charles Michel elnök úr egy rendkívüli csúcstalálkozóra hívta össze az állam- és kormányfőket. Ez lényegét tekintve a március 26-ára tervezett csúcstalálkozó pótlása lenne, amelyet ugyan az Unió szervei megfelelő módon előkészítettek, azonban talán egy vagy két héttel a csúcstalálkozó tervezett időpontja előtt robbant a Covid-19 járvány első hulláma, amely értelemszerűen az Unió napirendjét is felülírta. Úgyhogy mindkét témára ezen a héten térnek vissza az állam- és kormányfők. Itt természetesen a belső piac teljes működésének helyreállításával, az erre vonatkozó célkitűzésekkel maximálisan egyetértünk azzal az egy megkötéssel, hogy értékelésünk szerint a belső piac már a járvány előtt sem működött teljesen megfelelően és teljesen akadálymentesen, így az a célkitűzés egy újabb mélyebb értelmet nyer, amikor közösen megfogalmazzuk, hogy a négy alapszabadság egyensúlyának és maradéktalan érvényesülésének céljával kell a belső piac kérdéskörét megközelíteni. Természetesen, és erre szintén az elnökségi program és nagykövet úr is utalt, a járvány világosan megmutatta Európa sebezhetőségét a globális ellátási láncokon belül. Ezért egyetértünk azzal a célkitűzéssel, hogy európai és regionális stratégiai értékláncokat kell kiépíteni egyfajta európai gazdaságstratégiai autonómia keretében.

Itt csak arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy március 10-én, tehát nem sokkal az előtt, hogy a járvány, mint egy nagy fekete hattyú elsodorta és kisiklatta az Unió teljes menetrendjét, az Európai Bizottság közzétette iparpolitikáját és néhány hónappal később pedig azzal a tapasztalattal a hátunk mögött fogjuk felülvizsgálni ezt az iparpolitikát, hogy a világ legnagyobb gazdasági blokkja, az Európai Unió képtelennek bizonyult egy olyan egyszerű eszköznek a megfelelő mennyiségű és minőségű gyártására, amelyet most mindannyian az arcunkon viselünk. Így tehát alapvető és komoly megközelítésbeli revideálásra van szükség az iparpolitika tekintetében is. E tekintetben az Európai Tanács következtetéseket fog elfogadni, tehát az állam- és kormányfők valamilyen módon ebben a tekintetben is irányt szabnak majd a további közös munkának. Hasonló a helyzet a digitalizáció kérdésével. Ahogy nagykövet úr utalt rá, ennek számos dimenzióját előtérbe toltta a járvány a digitális eszközökhöz való hozzáférése, a digitális oktatáson, a távmunkán keresztül, ennek természetesen kiberbiztonsági, nemzetgazdasági dimenzióig bezárólag. Így magyar részről teljes mértékben támogatjuk a német elnökséghez és von der Leyen asszonyhoz hasonlóan, aki ugyan nem a tanácshoz, de Németországhoz mindenképpen kötődik, az adott gazdaságra, a mesterséges intelligenciára és a megfelelő IKT-ra, tehát infokommunikációs technológiához kapcsolódó infrastruktúrafejlesztésre vonatkozó célkitűzéseket.

Szintén említette nagykövet úr, és az idő előrehaladtára tekintettel, ígérem, ez lesz az utolsó nagy szakpolitikai terület, a klímapolitika fontosságát. Ha az előzetes tervek megfelelő módon beváltásra kerülnek, akkor az októberi Európai Tanácson kerül sor a klímapolitikai célkitűzések újabb állam- és kormányfői szintű vitájára együtt a migrációval. Ez mindkét kérdésben a képviselt, talán egyik elsődleges vagy mondhatnám, nulladik célkitűzésünkkel összhangban áll, miszerint is ilyen súlyú kérdésekben először az állam- és kormányfőknek kell tanácskozniuk, majd közösen konszenzussal kijelölni a további irányokat. Itt értelemszerűen az úgynevezett európai

klímatörvény lesz a kulcsdokumentum, amelynek tárgyalásai jelenleg folynak, még a járvány kitörését megelőzően, a tavalyi év végén jelentette meg a Bizottság az ezzel kapcsolatos közleményét és a kulcskérdés, amely körül most a vita zajlik, az a 2030-as kibocsátáscsökkentési célkitűzés lehetséges emelése.

Végül, hogy az ígért rövidegét a prezentációnak tartani tudjam, a nagykövet úr által felvázolt foglalkoztatási és szociálpolitika témakörébe tartozó kezdeményezések kapcsán csak annyit szeretnék előre jelezni, visszautalva arra a megjegyzésre, hogy a Bizottság szándéklevelében, illetve az eddig elhangzottakban ezek egyelőre csupán célkitűzés formájában jelentkeznek, hogy ha és amennyiben a konkrét javaslatok jogalkotási javaslatok lesznek, akkor számítunk a tisztelt bizottság és a tisztelt Országgyűlés együttműködésére abban, hogy egyeztetési eljárás alá vonjuk ezeket a tervezeteket, és akkor közösen sikerüljön kialakítani a képviselendő magyar álláspontot. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen a beszámolóját, államtitkár úr. Engedjék meg, hogy köszöntsem képviselőtársaimat, akik az Európai Parlamentből érkeztek, Gál Kingát, Hidvéghi Balázst és Szájer József képviselő urat, aki bizottságunknak elnöke is volt. *(Győri Enikő belép a terembe.)* Most pedig köszöntöm Győri Enikő képviselő asszonyt, aki most érkezett, és aki az első főtanácsadónk volt.

Tisztelt Bizottság! Akkor a vitát megnyitom. Természetesen az európai parlamenti képviselőket is kérem, hogy ha úgy gondolják, akkor szóljanak hozzá, tegyenek fel kérdést. Alkalom, lehetőség van rá, hogy mind a nagykövet úrnak, mind pedig az államtitkár úrnak kérdéseket tegyenek fel. Tehát a vitát megnyitom. Szokás szerint összegyűjtjük a kérdéseket, és utána pedig visszaadjuk a válaszadás lehetőségét a napirendi pont előadóinak. Elsőként Szél Bernadett képviselőtársunk kért szót, tessék parancsolni!

Kérdések, vélemények

DR. SZÉL BERNADETT (független): Köszönöm a szót, elnök úr. Köszönöm szépen a felvezetést, tisztelt nagykövet úr. Elsőként a klímacélokhoz kapcsolatban szeretném önt kérdezni, mert egész Európa számára, sőt az egész bolygó számára iszonyatosan fontos az, hogy mi történik a klímaterületen. Talán nem túlzás, ha azt állítom, hogy az egész Európai Unió egy példát mutat az egész világ számára azzal kapcsolatban, hogy hogyan kell a klímaválság ellen küzdeni, és hogyan kell a klímaalkalmazkodást megoldani.

És nagyon aggódom amiatt, és nagyon sokan vagyunk, akik nagyon aggódnak amiatt, hogy az Európai Unió nem hoz elég kemény szabályokat azzal kapcsolatban, hogy hogyan fogjuk vissza a kibocsátásunkat, és ezzel globális szinten is visszaesik az a küzdelem, ami elengedhetetlenül szükséges ahhoz, hogy túléljen a bolygó. A következő tíz év ebből a szempontból perdöntő a bolygó jövője szempontjából.

Azt szeretném kérdezni öntől, hogy az Európai Bizottság elnöke az 55 százalékos kibocsátáscsökkentési célt javasolta 2030-ig. Németország álláspontját szeretném erről kérdezni, illetve leginkább arról, hogy mit tudnak tenni, hogyan kívánják a cél mellé állítani Lengyelországot és Magyarországot is, amely államok nem voltak elég kemények ebben az irányban, finoman szólva. Most van előttem Orbán Viktornak az a cikke, amit ma jelentetett meg az egyik pártlapjukban, és ebben abszurditásig emelt klímacélokról beszél. Ez számomra azt jelzi, hogy Magyarország számára ez nem lesz egy fordulat. Kérdés az, hogy Németország mit tud tenni annak érdekében, hogy ez változzon, és hogy a következő évtized ne egy újabb elvesztegetett évtized legyen, ami után visszafordíthatatlanná válik a klímaválság, hanem haladni tudjunk. Milyen együttműködés, milyen lehetőségek vannak ezzel kapcsolatban?

A második terület, amiről kérdezni szeretném önt, az a jogállamisági feltételeknek a köre. Ön is említette az alapértékeket, amelyek szerint az Európai Unió alapértékeit fontosnak tekintik abból a szempontból is, hogy egyfajta megelőző intézkedést, vagy ha jól értettem, egy mechanizmust hoznának létre. Nem tudom pontosan, hogy ez mit jelent, viszont én egyértelműen azt szeretném kérdezni, támogatja-e Németország azt, hogy az uniós pénzekkel való visszaélések mellett az uniós alapértékek megsértésének is legyenek-e következményei. Magyarországon számos olyan folyamat történt, ami ezt a kört bőven kimeríti, és arról kérdezném, hogy mi a német álláspont, hogy mennyire erős ebben a kérdésben jelenleg.

És van még egy kérdés, amit szeretnék feltenni önnek, főleg a mai interjú után. A magyar kancelláriaminiszter nyilatkozott úgy egy osztrák lapban, hogy a Fidesz Néppártban maradása a német és az osztrák pártokon múlik, tehát ezt kifejezetten így fogalmazta meg a magyar kancelláriaminiszter. Orbán Viktor pedig arról írt, hogy ha illiberális demokráciáról beszélünk, az ma még borzasztóan hangzik a német füleknek, de ez változni fog, mert a liberális szellemi elnyomás elleni lázadás medre szélesedik és mélyül - ez egy ma reggeli esszéje a miniszterelnöknek. És hogy megdőlt az a doktrína, hogy a demokrácia csak liberális lehet és a többi, de perverzióknak nevezte a német kereszténydemokrata párt és a baloldal koalícióját; laboratóriumnak nevezte a bécsiakat az osztrák néppárt és a zöldek koalíciójára utalva, nem olvasom tovább. Az lenne a kérdésem, hogy mi várható, mi a kormány álláspontja kifejezetten a Néppárt ügyeivel kapcsolatban? Mi várható ezzel kapcsolatban, milyen elmozdulás azon a horizonton, ami Brüsszelben és Strasbourgban látszik? Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Nagykövet Úr! Mivel az utolsó kérdés első sorban pártpolitikát érint, ön nem köteles válaszolni.

Tisztelt Bizottság! Következik Hidvéghi Balázs képviselő úr, tessék parancsolni! Utána Balczó alelnöktársam következik.

HIDVÉGHI BALÁZS európai parlamenti képviselő: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Köszöntöm a német elnökség képviselőjét, nagykövet urat és minden kollégát. Bár az örömmel tölt el, hogy az ellenzéki képviselők ilyen nagy odafigyeléssel olvassák Orbán Viktor miniszterelnök írásait, tartsák is meg ezt a jó szokásukat.

Azt nem teljesen értettem itt az imént, hogy vajon egy pártügynek mi köze lenne az Európai Unió német elnökségéhez, tehát eltévesztette a termet, képviselő asszony, hogyha ilyen kérdésekkel zaklatja itt a nagykövet urat.

Én egy tartalmi témához szeretnék hozzászólni és kérdést feltenni, ez a jogállamiság kérdése, amire nagykövet úr is kitért röviden a beszédében. Az elmúlt évek tapasztalata az, hogy a jogállamisággal kapcsolatos politikai viták és ideológiai viták rendkívül komoly megosztottságot és feszültséget okoztak - és okoznak folyamatosan továbbra is - az Európai Unióban. Az látható, hogy amíg erről a témáról felszínesen, napi politikai és ideológiai megfontolások mentén van szó, amíg ezzel az egyik politikai oldal, a baloldali liberális oldal rendszerszerűen visszaél, addig ez nemhogy nem erősíti az Uniót, vagy akár a jogállamiságot, hanem pont ellenkezőleg, gyengíti azt, és folyamatosan olyan helyzetet eredményez, amelyben az egymás iránti bizalom csökken.

Én azt szeretném kérdezni öntől, hogy hogyan kívánja a német elnökség elősegíteni azt, hogy erről a témáról csak és kizárólag objektíven, egyenlő mércével és a tények alapján essék szó, ahol minden tagállamra ugyanaz a megközelítés, ugyanaz a mérce vonatkozik.

Ez ügyben engem aggodalommal tölt el az, hogyha az Európai Bizottságnak az úgynevezett éves jogállamisági jelentését túlságosan felnagyítjuk, ha ennek a súlyát túlságosan nagyra növeljük, hiszen az Európai Bizottságnak nem feladata az, hogy ideológiai, pártpolitikai szereplő legyen, pont ellenkezőleg: a szerződések őreként tartózkodnia kell egy ilyen szereptől. *(Szájer József távozik a bizottság üléséről.)*

Mi azt hisszük, hogy az oldhatja fel ezt a feszültséget, ha az Európai Uniót alkotó tagállamok kormányai, a legitim, demokratikusan megválasztott és elszámoltatható kormányok folytatnak kormányközi vitát és eszmecsere-t a jogállamiságról. Ha ez így történik, és ha ez egyenlő mércével, kiegyensúlyozott módon történik, akkor ez erősíti és erősítheti az Európai Uniót. Ez eddig nem így volt. Nagyon fontosnak gondolom azt, hogy a német elnökség a saját súlyát, politikai tekintélyét is latba vetve ez ügyben fordítsa meg azt a folyamatot, változtassa meg azt a rossz gyakorlatot, ami eddig jellemezte az ezzel kapcsolatos vitákat. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Következik Balczó Zoltán alelnök úr. Tessék parancsolni!

BALCZÓ ZOLTÁN (Jobbik), a bizottság alelnöke: Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Bizottság! Excellenciás Úr! Államtitkár Úr! Engedjék meg, hogy mivel szeretnék tartalmilag is érthetően szólni, de a fordításra is figyelni, ezért a védőtávolság szigorú betartásával a felszólalásom idejére most leveszem ezt az álarcot - majd politikailag is szeretném levenni -, és világosan fogalmazni.

A német elnökségnek egyik legnagyobb feladata lesz a 7 éves költségvetés és jövő generáció címszó alatt a helyreállítási költségvetés elfogadása, illetve amiről keveset beszélünk, a jövő évi költségvetést is meg kell alkotni. Ebben az ügyben egy lényeges és már most is elhangzott kérdés a jogállami klauzula ügye. Orbán Viktor miniszterelnök az EU-csúcsra a magyar parlament által kapott, vagy saját maga által előírt követelményekkel utazott ki, amelyek közül több előre láthatóan teljesíthetetlen volt, hiszen azt nem lehetett várni, hogy a költségvetések elfogadásáig lezáruljon az a 7. cikkely szerinti eljárás, amely egy kölcsönös többlépcsős dialóguson alapulva tud lezárulni.

A másik az, hogy a jogállami klauzula valamilyen szintű megjelenése a végső dokumentumban szintén világos volt. Az egy külön kérdés, hogy ennek a fontos tartalmi részéről még további egyeztetés lesz. *(Dr. Tiba István kimegy a teremből.)* Én úgy ítélem meg a Jobbik Magyarországért Mozgalom képviselőjeként, hogy nem azt tartom fontosnak, hogy minél hamarabb lezáruljon a 7. cikkely szerinti eljárás, hanem azt, hogy elfogadható és pozitív módon záruljon le. Ebben természetesen nemcsak politikai és ideológiai követelményekről van szó, hanem szorosán véve az uniós források tagállami, adott esetben magyarországi felhasználásáról. Sajnos ebben a kérdésben az OLAF legújabb jelentése a 2015-19 közötti időszakra több tekintetben is negatív módon értékeli a magyarországi helyzetet. A Jobbik éppen ezért javasolja többszörösen is a kormány számára az európai ügyészséghez való csatlakozást, nemcsak a tartalmi kérdések miatt, hanem ezt éreznénk pozitív jelzésnek ennek a kérdésnek az orvoslására.

A 7. cikkely szerinti eljárás tehát megítélésem szerint alapvetően szól az EU-s források felhasználásáról, a továbbiakban pedig olyan jogállami követelményekről, amelyeket valóban nem csupán ideológiainak érzek, hanem teljesítendőnek és ezen felül vannak valóban olyan ideológiai követelmények, amelyekkel az én pártom és személy szerint én sem értek egyet. Hogy erre példát mondjak: a médiapluralizmus vagy most negatívabban, kritikusan fogalmazva a kritikus média magyarországi

elhallgatása, az ezzel kapcsolatos újabb lépések megítélésünk szerint valóban a jogállamiság kérdéséhez tartoznak. Ezzel szemben bizonyos családjogi követelményeknek a teljesítése, annak elvárása, szemben a magyar alkotmányban foglaltakkal, megítélésünk szerint már nemzeti szuverenitási kérdést érint. A Jobbik Magyarországért Mozgalom abban érdekelt, hogy szankció nélkül záródjon le ez a 7. cikkely szerinti folyamat oly módon, hogy az ehhez tartozó dialógus kapcsán néhány lényeges kérdésben a kormány felfogása meg fog változni.

Röviden szólnék a migráció kérdéséről. Excellenciás úr figyelmét felhívnom a 2018. június 28-ai EU-csúcs következtetéseire. Idézem: „A megmentett személyeket az EU területén a nemzetközi joggal összhangban eljárva át kell venni, mégpedig a tagállamok által kizárólag önkéntes alapon felállított ellenőrzött központokba átszállítva, valamint az EU határain kívülről történő áttelepítés és az Unión belüli áthelyezés önkéntes alapon fognak történni”. A Jobbik örömmel fogadta ezt a következtetést, amely egy terminológia, valójában az EU-csúcson született döntés, és nincs tudomásom, hogy ezt bármilyen módon felülírták volna.

Végül a környezetvédelmi célszámokról. Jómagam öt éven keresztül az előző ciklusban a környezetvédelmi, élelmiszerbiztonsági és közegészségügyi bizottság tagja voltam az Európai Parlamentben, mert elkötelezett vagyok a környezetvédelem iránt. Ugyanakkor azt is láttam, hogy ebben a bizottságban megfogalmazódnak olyan követelmények, amelyeket irreálisnak tartok. Örülök annak, hogy az Európai Unió a klímavédelmi célok tekintetében élen jár a világon, azok a ma érvényes kibocsátási célszámok, amelyek elfogadottak, biztosítják ezt a, mondjuk így, élenjárást. Úgy ítélem meg, hogy vannak olyan célszámok, célértékek, amelyeknél, ha változtatni akarunk, azért azt figyelembe kell vennünk, hogy globális kérdéstről van szó, globális kérdéstről és az Európai Unió összkibocsátása 10 százalék alatti. *(Dr. Tiba István visszajön a terembe.)* Úgyhogy én nagyon fontosnak tartom e téren a klímadiplomácia eredményességét a legnagyobb kibocsátók kibocsátáscsökkentésének elérése érdekében. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Következik Győri Enikő képviselő asszony. Tessék parancsolni!

GYŐRI ENIKŐ európai parlamenti képviselő: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Nagykövet Úr! Engedje meg, hogy én is szeretettel üdvözljem, és egyben elnézést kérjek a késésért, de biztosan tudják, mondták, hogy pár teremmel arrébb az Európai Unió jövőjéről zajlik egy konferencia, ahol az Európai Parlament volt elnöke, a Bizottság alelnöke, több európai parlamenti képviselő boncolgatta azt a kérdéskört, hogy ennek az Unió jövőjéről szóló konferenciának miről is kellene szólnia. Ezért az első kérdésem ezzel lenne kapcsolatos.

Arról, hogy legyen egy ilyen konferencia, még a jelenlegi Covid-válság előtt született meg a döntés. Én is hasznosnak vélem, ha ezt áttekintjük, egy új esélynek arra, hogy az Európai Unió a jövőben arra tudjon koncentrálni, ami összeköt minket és nem arra, ami elválaszt, tegyünk rendet, legyen egyértelmű, hogy mi az, amit közösen, mi az, amit pedig tagállami szinten csinálunk. Most bejött a válság. Az a kérdés, hogy az eredeti mandátumból mi tartható.

Azt is látjuk és mi itt páran, akik az Európai Parlamentben dolgozunk, azt érzékeljük, hogy az Európai Parlament rohan előre, le akar verni olyan cölöpöket ebben a vitában, hogy abból aztán ne lehessen visszajutni és elsősorban intézményi kérdésekre koncentrálnak. Transznacionális lista, Spitzenkandidat, ilyesmivel foglalkoznak, ami, ha így marad egy ilyen válságban, mint amiben most vagyunk, ami

egyszerre egészségügyi és gazdasági válság, szerintem ez kétségbeejtő, és oda fog vezetni, hogy a polgárokat még kevésbé fogja rávenni arra, hogy higgyenek az európai projektben. Ráadásul vannak olyan személyi történetek is, hogy ki vezesse ezt az "Európa jövője" konferenciát, és hónapok óta ezen megy a vita, ami egyenesen szégyenletes. Azt szeretném megkérdezni, hogy a német elnökség mit tesz annak érdekében, hogy győzzön a józan ész, és hogy olyan irányba menjen ez a konferencia, amely a jelen körülmények között valóban arról szól, hogy hogyan tudjuk étellel megtölteni az Európai Uniót, hogyan tudjuk olyanná tenni, amelyben hinni tudnak az európai polgárok.

Kiindulva Szél Bernadett képviselő asszony kérdéséből és továbbvive Balczó képviselő úr gondolatát, csak annyit tudok mondani Balczó képviselő úrnak, hogy a parlament nem változott, sőt azt gondolom, hogy a jelenlegi parlament még ideologikusabb és az a baj, hogy gazdasági kérdésekben is az ideológia kezd uralkodni, ahelyett, hogy a józan ész és a hatástanulmányok alapján állapítanánk meg célszámokat és konkrét lépéseket. A zöld ideológia már ideológia és nem gazdaságfejlesztés, ez a probléma. Ahogy Balczó képviselő úr is említette, azt gondolom, hogy természetesen felelősséggel tartozunk a planéta és főleg a rajta élő emberek iránt. Tehát fontos, hogy a környezetvédelem megjelenjen, de ezt nem tehetjük úgy, hogy nem tudományosan megalapozottak a lépéseink. Balczó képviselő úr említette ennek a világgazdasági összefüggését, hogy mit csinálnak a versenytársaink, én pedig hadd tegyem hozzá, hogy a versenyképesség szempontjából nézem, hogy mi az, ami segít Európának a versenyképesség szempontjából, mert talán azt baloldalon sem vitatják el, hogy ha nem javítunk az Európai Unió versenyképességén, akkor ez a projekt ki fog fulladni és nem lesz fenntartható az európai életszínvonal.

Én bízom a német elnökségben, hogy - a józan ész és a német ipari és gazdasági hagyományok alapján, ideológia helyett - a célszámok megint valóban reális hatástanulmányokon fognak nyugodni. És azt szeretném kérdezni, hogy az iparpolitika és az összes kapcsolódó gazdaságpolitika terén a német elnökségnek a versenyképesség terén mi a célkitűzése? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. És végül Bana Tibor képviselő úrnak adom meg a szót. *(Tessely Zoltán megérkezik a bizottság ülésére.)*

BANA TIBOR (független): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Nagykövet Úr! Államtitkár Úr! Tisztelt Bizottság! Kedves Vendégeink! Először is szeretném megköszönni nagykövet úrnak a beszámolót, és sok sikert kívánok a német uniós elnökség munkájához, valamint természetesen köszönöm szépen a kiegészítéseket helyettes államtitkár úrnak is. Három témakörben szeretnék kérdéseket feltenni. Ezek közül az első kettő mindkettőjükhöz szólna, a harmadik pedig inkább államtitkár úrhoz. A második rövidebb lesz, és jobbára véleményt fog tartalmazni.

Kezdeném akkor a határzár, beutazás kérdéskörével, már csak azért is, mert jelenleg azt láthatjuk az Európai Unióban, hogy a tagországok különböző módon kezelik ezt a problémát a koronavírus-járvánnyal összefüggésben. Magyarország például gyakorlatilag teljes határzárát tartott, tart életben, míg más országok esetében azt láthatjuk, hogy az aktuális adatok alapján születnek meg a döntések.

Azt gondolom, hogy itt fontos lenne az, hogy ezt a helyzetet is európai szinten tisztázzuk. Volt is egyébként ezzel kapcsolatban már próbálkozás, érkeztek jelzések a magyar kormány irányába. Amit én nagyon fontosnak tartanék, mert az elmúlt hetek során meglehetősen sokat foglalkoztam az ingázás problémakörével, és ez érinti

azokat, akik akár munkavállalási céllal, akár tanulás céljából járnak a szomszédos országokba, Vas megyei országgyűlési képviselőként elsősorban Ausztriára, és részben Szlovéniára gondolok e tekintetben.

Itt azt szeretném jelezni helyettes államtitkár úr felé, hogy fontos lenne az, hogy rendeleti szinten is egyértelmű legyen a helyzet, hiszen az illetékes szervek részéről korrekt hozzáállás tapasztalható, mert azért mégis az lenne a tiszta helyzet, ha mind a 30 kilométer, mind a 24 óra vonatkozásában egyértelmű lenne a szabályozás ezeknek a megszüntetése kapcsán, hiszen én azt gondolom, hogy mind a szomszédos országok, mind hazánk érdeke az, hogy természetesen a szükséges szabályok betartása mellett erre lehetőség nyíljon. Úgyhogy ezt tisztelettel kérném a kormánytól.

A második kérdéskör már előkerült több ellenzéki képviselőtársam részéről is, a környezetvédelem témájára gondolok. Itt röviden csak annyit szeretnék hozzátenni, hogy nagyon örülök neki, hogy a német elnökség prioritásai között szerepel a környezetvédelem, a klímaváltozás kérdése, és meggyőződésem, ennek az álláspontomnak több alkalommal hangot adtam már itt a szakbizottsági ülésen is, hogy nagyon fontos az, hogy az EU irányt mutasson e tekintetben. Természetesen merülhetnek fel különböző szempontok, gazdasági érdekek és egyéb olyan tényezők, amiket figyelembe kell venni, én mégis azt gondolom, hogy az a legfontosabb, és ez európai szinten is meg kell hogy jelenjen, de a kormány felé is ismételten megteszem ezt a jelzést, hogy olyan módon álljunk ehhez a kérdéshez, és olyan döntéseket hozzunk, hogy az Európai Unió élen járjon e tekintetben.

És végül a jogállamiság kérdéséről szeretnék még beszélni. Azért mondtam, hogy inkább államtitkár úr felé intézem a kérdésemet, mert nagykövet úrnak csak azt jelezném, hogy természetesen a magam részéről örömmel vettem azt, hogy a német soros uniós elnökség célkitűzései között ez szerepel, hiszen meggyőződésem az, hogy mindannyiunknak az az érdeke, hogy egy demokratikus és igazságos Európában és egy demokratikus és igazságos Magyarországon élhessünk. E tekintetben viszont azt gondolom, hogy a magyar kormánynak van feladata, hiszen ha a magyar kormány olyan módon alakítja a helyzetet, ami ebbe illeszkedik, és ami szerintem megfelelő, akkor fel se merülhet az, hogy például a jogállamisági mechanizmus esetleges bevezetése esetén hazánk, vagy egyébként más európai uniós tagországok, forrásvesztést szenvedjenek el.

Tehát én azt szeretném kérni államtitkár úrtól, hogy e tekintetben egy ilyen hozzáállást igyekezzen a kormány felvenni, ezt képviseljék, mert sokszor érzem azt, hogy már a kezdőpontnál egy elutasító álláspont jellemző, holott ha a magyar kormány mindent megtenne azért, hogy ezek a kritikák ne is jelenhessen meg európai uniós szintről, akkor azt gondolom, hogy nem lehetne probléma, hiszen az mindannyiunknak érdeke, hogy megfelelő módon a gazdaságfejlesztés céljaira fel tudjuk használni az európai uniós forrásokat. Tehát egy szemléletváltásra lenne szükség, ez a tételmondatom e tekintetben. És még egyszer megköszönve a beszámolókat, kiegészítéseket, tisztelettel várom a válaszokat. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Lezárva a hozzászólások sorát, engedje meg, nagykövet úr, hogy megköszönjem az ön munkáját és a német kormány munkáját, hiszen egy rendkívül ambiciózus elnökségi programot tett le az Unió asztalára. Én azt kívánom képviselőtársaimmal együtt, hogy teljesüljenek a célkitűzések, különösen a több éves pénzügyi keret lezárása érdekében, hiszen az nemcsak magyar, hanem összeurópai érdek, hogy haladhasson előre Európa gazdasága. És bizony nagyon fontos, hogy a kiegészítő csomag is célba érjen, hiszen van egy magyar mondás, hogy aki gyorsan ad, kétszer ad. Ez különösen érvényes a déli

tagállamokra. Nagyon sok kérdés elhangzott már, amiket én is szerettem volna feltenni, ezért csak két kérdést engedjenek meg, az egyiket nagykövet úrnak, a másikat pedig az államtitkár úrnak, hogy ő se maradjon munka nélkül.

Ursula von der Leyen elnök asszony múlt heti brüsszeli beszédében az Európai Unió törekenységéről beszélt, mint egy olyan problémáról, amely valóban feszíti a tagállamokat. Én ehhez a megosztottság kifejezést is hozzátenném, és a kérdésem az, hogy miként tudja a német elnökség az Európai Unió kohézióját, a tagállamok közötti együttműködést erősíteni? Mert ez kulcskérdés nemcsak a járvány közös legyőzésében, hanem a migráció megfékezésében és Európa gazdasági versenyképességének megőrzésében.

A másik kérdés államtitkár úr felé, hogy miként látja a kormány az Európai Parlamenttel folyó tárgyalások nyomán, hogy mennyiben változhat még a júliusban elért megállapodás a többéves pénzügyi keretről és a „Következő Nemzedék EU” eszközéről? Véleménye szerint mikor zárulhat le a tárgyalási folyamat?

Tisztelt Bizottság! Mivel több hozzászólás és komment nincs, ezért visszaadom a szót elsőként nagykövet úrnak, utána pedig államtitkár úrnak. Kérem, hogy röviden foglalják össze válaszukat. Tessék parancsolni!

Johannes Haindl válasza

JOHANNES HAINDL, Németország Budapestre akkreditált nagykövete: Szívből köszönöm, elnök úr. Engedjék meg, kérem, hogy rögtön az első témával kezdjem, és ez a klímavédelem kérdésköre, és így nemzeti minőségben szeretnék szólni.

A német szövetségi kormány hitet tesz a becsvágyó klímavédelmi célok mellett. Azt hiszem, az a lényeg, hogy most pontosan lássuk azt, hogy ezeket az új célokat, amelyeket a Bizottság elnök asszonya kitűzött, hogyan lehet megvalósítani. Természetesen nagyon fontos ebben, hogy a gazdasági szempontokat nem szabad figyelmen kívül hagyni. Itt egy olyan utat kell találni, amely a becsvágyat más célokkal összekapcsolja. Hogy ez tényleg hogyan történik, illetve ez hogyan sikerül, azt hiszem, komoly kihívást jelent.

A jogállamiság kérdéskörével kapcsolatban engedjék meg, hogy különböző kérdéseket összefoglalva válaszoljak meg. Az elnökség keretében, úgy hiszem, hogy elsődleges feladatunk annak biztosítása, hogy a többéves pénzügyi keret, illetve az újjáépítési csomag minél gyorsabban véglegesítésre kerülhessen, hogy a pénz rendelkezésre álljon. Erről van szó.

Ennek során a Parlamentnek van szerepe, és hogy részleteiben ez hogyan történik. Természetesen fontos, hogy az állam- és kormányfők miről döntöttek júliusban. Itt egy kapcsolódást állítottak fel, hogy ezt pontosan hogyan alakítják ki, és hogy az Európai Parlament elvárásainak hogyan lehet megfelelni, azt a következő hetek és napok fogják megmutatni. Bízunk abban, hogy ez minél hamarabb és minél inkább ütemesen megtörténik. Ettől függetlenül úgy hisszük, hogy a jogállamiság egy fontos - hogy is fogalmazzak - témánk marad. Azt hiszem, valamennyiünk meggyőződése az, hogy az Európai Unió mindenekelőtt egy értékközösség, egy értékközösség, mint ahogy a 2. cikkben is megfogalmazásra került. A kérdés, hogy ezt az értékközösséget hogyan fogalmazzuk meg, az, mondjuk úgy, hogy olyasmi, amiben adott esetben vannak különbségek, de ha komolyan gondoljuk az értékközösséget és komolyan is vesszük, akkor erről közös felfogást kell kialakítani, és akkor ezt meg is kell vitatni.

A német tanácselnökség éppen ezért úgy döntött, hogy javasol egy olyan mechanizmust, hogy az emberi jogi beszámoló alapján, amelyet az Európai Bizottság a hónap végén mutat be javaslat formájában, és amelynek keretében az egyes tagállamokban az emberi jogok állásáról számolnak be, tehát ezen emberi jogi

beszámoló alapján egy nyílt és konstruktív párbeszédet kezdeményezünk valamennyi tagállam között azonos jogosultságokkal. Tehát minden egyes tagállam kapjon lehetőséget arra, hogy a saját helyzetéről beszámoljon, illetve hogy egyeztessen a saját emberi jogi helyzetéről adott beszámoló alapján. A célunk az, illetve abban bízunk, hogy ezáltal valamennyi tagállamot azonos módon kezeljük, és hogy ténylegesen eljutunk ahhoz a célhoz, hogy közös megértés alakuljon a jogállamiságról, és hogy éppen megelőzzük azt, hogy egyes tagállamokban kialakuljon az az érzés, hogy az emberi jogokhoz kapcsolódó téma egy olyan ellenségeskedéseket szülő téma, amely megosztja az Európai Uniót.

Az állam- és kormányfők az uniós források jogszerű felhasználásával kapcsolatban is hoztak határozatokat a következtetések 23. pontjában, ha jól emlékszem. Természetesen ezt is meg kell valósítani.

Ami a migráció témakörét illeti, úgy hiszem, hogy a Bizottság szerdán javaslatokat fog bemutatni, ha jól látom. Azt hiszem, hogy az a döntő szempont, hogy miként határozzuk meg a szolidaritás fogalmát, európai közösségként együttesen állunk egy olyan nagy kihívás előtt, amelyet kétes esetben akár csak együttesen tudunk leküzdeni. Hogy ezt az együttes leküzdést hogyan alakítjuk, hogy ezeket a közös lépéseket a szolidaritás fogalma révén hogyan határozzuk meg, ezt meg kell várnunk, de úgy hiszem, hogy kétségtelenül van mozgástér. De mégis úgy hiszem, hogy végül megoldásra kell jutnunk, ugyanis a migráció problémája, és talán ebben valamennyien egyetértünk, hosszú időn keresztül végigkísér minket, és éppen ezért közös válasza van szükségünk.

Az Európai Unió jövőjével kapcsolatban, hogy hogyan tudjuk étellel kitölteni az Európai Uniót, illetve az Európai Unió jövőjéről szóló konferenciával kapcsolatban azt hiszem, két dologról van szó. Az egyik az, hogy az Európai Uniónak eredményeket kell szolgáltatnia. Éppen ezért bízunk abban, hogy az MFF-nél, a többéves pénzügyi keretnél és az újjáépítési alpnál előrelépést, áttörést érünk el és ténylegesen eredményre jutunk, egyúttal pedig azoknál a témáknál, amelyeket említettem, ezek a szakpolitikai témakörök, a technológia és így tovább, szintén előrelépést kell elérnünk, ugyanis az Európai Uniót a lakosság csak akkor tudja ténylegesen többletértékként érzékelni, ha többletet, hozzáadott értéket biztosít.

A második kérdés szerintem az, hogy a politikai retorikában hitet is teszünk az Európai Unió mellett és nem egyfajta bűnbakként kezeljük, hogy mindenért hibás, ami hibás irányt vesz és részben az Európai Unió erről nem is tehet. Hiszen az Európai Unió a tagállamokból áll, minden egyes tagállamnak saját feladata az, hogy hozzájáruljon ahhoz, hogy az Európai Unió elérje azokat az eredményeket, amelyeket mi közösen szeretnénk látni, éppen ezért az Európai Unió szapulása gyakorta igazából igazságtalan szapulás, hiszen minden egyes tagállamtól is függ ez.

Hogyan tudjuk erősíteni a kohéziót, ez volt elnök úr kérdése. Azt hiszem, újra és újra tudatosítani kell, hogy milyen az Unió alternatívája. Azt hiszem, ez olyasvalami, amit a lakosság körében is tudatosítani kell. Igen, természetesen nem ideális minden az Európai Unión belül, ezt valamennyien tudjuk, de azt hiszem, minden egyes tagállam jóval rosszabb helyzetben lenne, ha nem lenne Európai Unió. Azt hiszem, ez kivétel nélkül minden tagállamra igaz. Ennek tükrében, azt hiszem, a lakosság körében újra és újra tegyük egyértelművé, hogy az Európai Unió nem a szuverenitás elvesztését jelenti, hanem a szuverenitás nyereségét, hiszen ha egy globális világban minden egyes tagállam igenis korlátozott szereplő, akkor azt hiszem, csak az Európai Unió révén tudunk szuverén módon szerepelni a világviszonylatban is.

Azt hiszem, lényegre törően ez volt a válasz, hiszen előreszaladtam. Remélem, hogy a rövidség ellenére többé-kevésbé néhány választ tudtam adni.

Viszont nem szeretném kihagyni, hogy köszönetet mondjak a tolmácsolásért, legalábbis németre ez működik. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen nagykövet úrnak a válaszait. Most kérem az államtitkár urat, hogy ön is válaszoljon. Tessék parancsolni!

Dr. Ökrös Oszkár válasza

DR. ÖKRÖS OSZKÁR helyettes államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Bana Tibor képviselő úrnak is köszönöm, hogy engem sem hagyott petrezselymet árulni. Úgyhogy néhány kérdésre, bár többször több körben érintettük ezeket, reflektálnék a járványügyi védekezés tagállamok közötti koordinációjával kapcsolatban.

Szeretném megnyugtatni, hogy a többi tagállamhoz hasonlóan mi is pontos epidemiológiai adatok alapján hoztuk meg a döntést és a továbbiakban is így fogjuk, amit nem cáfol az, hogy adott esetben más elhatározásra jutunk, mint más tagállam, illetve hogy bizonyos intézkedéseket gyorsabban hozunk meg, mint más tagállamok. Úgyhogy a határozattal kapcsolatos igénye, hogy ezt megfelelő tudományos adatok támasszák alá, illetve hogy konzultáljunk a tagállamokkal, megtörtént, ezt szeretném jelezni. Különösen a szomszédos országokkal folyamatos a konzultáció. Így az ingázás tekintetében is azt külön szeretném megköszönni, hogy jelezte képviselő úr, hogy az ingázó munkavállalókkal kapcsolatos gyakorlati eljárásrend működik. Ha jól értem, ennek a szabályozási alátámasztását kifogásolta, de szeretném arról is biztosítani, hogy a gyakorlatban jól működő eljárás nem a véletlen műve, hanem szándékos tervezés eredménye.

A klímaügyet, amely több körben felmerült és visszatért, csak annyival szeretném kiegészíteni, hogy Győri Enikő képviselő asszony jelezte, hogy pontos, precíz, tudományos megalapozottságú hatástanulmányok kell hogy megelőzzék a döntést, amelyet az állam- és kormányfőknek kell meghozniuk, ugyanis a klímaambíciók növeléséről eddig mindig csúcstalálkozó döntött. Úgyhogy a sorrenden konzervatív megközelítést követve most sem változtatnánk, először tudományos adatok feldolgozása, elemzése, majd legmagasabb szintű döntés.

Még egy dolgot, ha megengednek. Magyar részről volt egy saját javaslatunk a 2030-as klímaambíciók kapcsán. Ez pedig az, hogy a nemzeti szintű célkitűzések kísérjék az uniós szintű kibocsátáscsökkentést. Ennek az az értelemszerű oka, hogy néhány tagállam úgy gondolja, hogy az Unió mint közösség feleljen meg egyre ambíciózusabb célkitűzéseknek, miközben ők az 1990-es bázishoz képest azóta folyamatosan romlanak és növelik a károsanyag-kibocsátást. Úgyhogy magyar részről mi azt javasoltuk, hogy az 55 százalékos célkitűzés mellé nemzeti minimumcélkitűzéseket kelljen mellé tenni, amelyek 10 vagy 15 százalékkal semmiképpen nem maradhatnak alatta a közösségi célkitűzésnek. Illetve én is szeretném megerősíteni az úgymond klímadiplomácia fontosságát tekintettel arra, ez Balczó alelnök úr részéről is elhangzott, hogy az Unió a globális károsanyag-kibocsátás 9 százalékáért felel, mindeközben a globális GDP nagyjából, mondjuk, egyötödéért, és van olyan aktora a nemzetközi politikának, ahol ez az arány fordított.

Úgyhogy, ahogy Bana képviselő úr elmondta, hogy az Uniónak jó példával kell előljárnia, egy globálisléghő-fizikai folyamatról lévén szó, ez talán előremutatóbb, mint az Uniónak a saját célkitűzéseit, pláne az előbb említett kilógó és potyautas aktorokkal közösen, az abszurditásig fokoznia.

A jogállamisággal kapcsolatban a főbb pontokat a tisztelt képviselők már szintén érintették. Itt talán a legfontosabb megközelítésbeli alapelv, hogy a jogállamiság

tiszteletben tartásának ellenőrzése elsősorban a nemzeti alkotmányos szervek feladata. Az Unióra ilyen jellegű hatáskör nem, vagy csak nagyon korlátozott mértékben települ. Azt azonban szeretném külön üdvözölni, amit nagykövet úr említett, hogy a tagállamok közötti nyílt és konstruktív párbeszédet, ahol kérdésekre, válaszokra és őszinte eszmecsere kerül sor, természetesen minden esetben támogatjuk, és ez már régóta képviselt álláspontunk.

A Bizottság által készítendő jogállamisági jelentéssel kapcsolatban vannak kifogásaink, amelyeket Hidvéghi képviselő úr részletesen taglalt. Ehhez egy dolgot tennék hozzá, hogy a július 21-ei állam- és kormányfői következtetések maguk sem említik a Bizottság jogállamisági jelentését, így tehát a legmagasabb szintű konszenzus keretében az uniós vezetők nem tartották sem elég fontosnak, sem elég alkalmasnak ezt a Bizottság által saját hatáskörben elővezetett eszközt arra, hogy egy ilyen eszmecsere alapjául szolgáljon.

A jogállamisággal kapcsolatos hozzáállásunk, talán emlékszik képviselő úr is, hogy a júliusi maratoni pápaválasztó konklávénak is beillő több mint négynapos csúcstalálkozót számos nyilatkozat kísérte, és ott miniszterelnök úr világossá tette, hogy az ön által követelt hozzáállásnál mi egy jóval keményebb és alapelszerűbb hozzáállást tanúsítunk. Jelesül van az a jogászvicc, hogy a pénzbüntetéssel sújtandó azt jelenti, hogy legális, ha fizetsz, és mi a jogállamiságot ennél egy sokkal fontosabb követelménynek tartjuk, amely az uniós tagság feltétele. Ily módon nem lehet pénzbüntetéssel megváltani, ha és amennyiben valamely tagállamban a jogállamiság alapvető elvei komolyan sérülnek.

Ezzel szemben a költségvetési érdekek védelméről döntöttek az állam- és kormányfők, úgyhogy ennek a típusú pénzügyi kondicionalitásnak a kidolgozása jelenleg folyamatban van, és ez egyben Hörsik elnök úr kérdésére is átvezetne, miszerint mennyiben változhat még a csomag. Talán korábban említettem, hogy formai és időbeli eltolódásokra mindenképpen számítunk. Hét évvel ezelőtt is az Európai Parlamenttel folytatott tárgyalások következményeként jelentek meg új elemek a csomagban. Például egy új munkacsoport állt fel a saját források tekintetében, illetve a Parlament kérése volt a többéves pénzügyi keret félidei felülvizsgálatának a bevezetése. Ezekre sor került, azonban úgy véljük, hogy egy olyan szintű, politikailag érzékeny és sokrétű kompromisszum megbontása, mint amely a július 21-ei európai tanácsi következtetésekben megjelenik, példátlan felelősség lenne, és e tekintetben szeretném még egyszer kifejezni a reményünket egyrészt a tárgyalások júliusi kompromisszummal összhangban lévő eredménye iránt, másrészt köszönetünket a német elnökségnek a közvetítésért az Európai Parlamenttel és az Európai Bizottsággal folytatandó háromoldalú tárgyalások során.

És e tekintetben, és ez lenne az utolsó megjegyzésem, szintén Hörsik elnök úr idézte Angela Merkel kancellár félelmét az Unió sebezhetőségével és megosztottságával kapcsolatban. E tekintetben a német elnökség hátralévő hónapjaira, úgy vélem, hogy bizakodással tekinthetünk egyrészt az eddigi tapasztalatok, másrészt a programban megfogalmazottak kapcsán, nem utolsósorban pedig arra a történelmi analógiára utalva, hogy Németország maga is a megosztottságon felülemelkedő egység szimbóluma lehetne, tekintettel arra, hogy az országot egy politikai határ szelte ketté évtizedeken keresztül. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen nagykövet úrnak és államtitkár úrnak a beszámolóját. Tisztelt Bizottság! Tájékoztatom képviselőtársaimat, hogy a bizottság következő ülésére holnap 12 órától kerül sor a Széll Kálmán teremben, tehát a főemelet 64.-ben. A tervezett napirendi pont: tájékoztató az Európai Parlament által 2020.

szeptember 17-én elfogadott, a jogállamiság a Lengyel Köztársaság általi súlyos megsértése egyértelmű veszélyének megállapításáról szóló állásfoglalásról.

Az ülés berekesztése

Tisztelt Bizottság! Megköszönöm nagykövet úrnak, államtitkár úrnak, az európai parlamenti képviselőinknek, illetve képviselőtársaimnak a részvételt, a bizottsági ülést bezárom. Köszönöm szépen. Viszontlátásra, holnap!

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 07 perc.)

Dr. Hörcsik Richárd
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: dr. Lestár Éva és Madarász Mária